

Jasiński, Janusz

Działalność Olsztyńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego (marzec 1976 - marzec 1978)

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 3, 479-486

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Janusz Jasiński

DZIAŁALNOŚĆ OLSZTYŃSKIEGO ODDZIAŁU
POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO
(marzec 1976 — marzec 1978)

1. SPRAWY ORGANIZACYJNE

10 marca 1976 roku odbyło się Walne Zebranie członków Oddziału, na którym wybrano nowe władze w następującym składzie: prezes — doc. dr Janusz Jasiński; wiceprezes — dr Tadeusz Filipkowski; wiceprezes — dr Andrzej Skrobacki; sekretarz — mgr Edward Martuszewski; zastępca sekretarza — dr Stanisław Łaniec; skarbnik — mgr Jerzy Minakowski; zastępca skarbnika — mgr Halina Keferstein; członkowie: mgr Józef Judziński, mgr Bohdan Łukaszewicz, dr Jerzy Sikorski. Komisja Rewizyjna: przewodniczący — doc. dr Zygmunt Lietz, sekretarz — mgr Józef Bagiński; członkowie: dr Stanisław Flis, dr Tadeusz Gelewski, mgr Witold Gliński.

W Walnym Zgromadzeniu Delegatów PTH we wrześniu 1976 roku w Łodzi uczestniczyli następujący członkowie naszego Oddziału: dr Tadeusz Filipkowski, doc. dr Janusz Jasiński, mgr Bohdan Łukaszewicz, mgr Jerzy Minakowski. Doc. dr Janusz Jasiński został wybrany do Zarządu Głównego z funkcją zastępcy skarbnika. Zarząd Główny powierzył mu ponadto opiekę nad Zespołem do Spraw Członkowskich. Doc. dr Stanisław Szostakowski został powołany do Komisji Dydaktycznej, a mgr Bohdan Łukaszewicz i dr Jerzy Sikorski do Komisji Historii Regionalnej.

10 marca 1976 roku Oddział nasz liczył 58 członków. W ciągu 2 lat ubyło 11 członków (w tym zmarli: dr Stanisław Flis, mgr Michał Płocica i mgr Marian Stopa). Przybyło 63 członków. W marcu 1978 r. Oddział liczył 121 członków. Po raz pierwszy przekroczył liczbę 100, liczba członków wzrosła zatem o 107%. Nowi członkowie rekrutują się przeważnie spośród młodszych pracowników naukowych Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Akademii Rolniczo-Technicznej, a ponadto — co z satysfakcją notujemy — spośród nauczycieli historii. Obecnie 30% naszego Oddziału wywodzi się spośród pracowników naukowych wyższych uczelni i placówek naukowych, 22% spośród pracowników archiwów, muzeów, bibliotek i wydawnictw; 30% stanowią nauczyciele i 18% przedstawiciele innych zawodów, nie związanych z historią.

13 marca 1978 roku Zarząd Oddziału, na mocy § 42 p. 5 Statutu powołał do życia Koło PTH w Bartoszycach, które skupiło jak dotychczas 13 członków.

Członkowie nasi — na tle innych Oddziałów — stosunkowo dobrze opłacają składki na rzecz Towarzystwa. Za rok 1977 zalegało ze składkami 17% członków. Jednakże w 1976 roku zostało skreślonych właśnie za niewywiąza-

nie się z tego obowiązku 7 członków. Składki są odprowadzane do Zarządu Głównego. Miejscowi członkowie Towarzystwa wygłaszają odczyty bezpłatnie. Oddział założył u schyłku roku 1977 księgę pamiątkową — prowadzi ją mgr Roman Marchwiński.

Decyzją Zarządu Głównego PTH z 14 stycznia 1977 roku teren działania Oddziału Olsztyńskiego objął województwo olsztyńskie w nowych granicach administracyjnych. Opiekunem naszego Oddziału został wiceprezes Zarządu Głównego, prof. dr Andrzej Tomczak z Torunia, który przeprowadził wizytację w Olsztynie 27 września 1977 roku. W związku z akcją Zespołu do Spraw Członkowskich Zarząd Oddziału przeprowadził wśród członków PTH kwestionariusz, który, po dwukrotnych monitach, ostatecznie zwróciło 70% ankietowanych członków. Oddział nie posiada, niestety, stałego pomieszczenia dla swych zebrań, stąd za każdym razem musieliśmy się starać o zapewnienie sali odczytowej. Najczęściej korzystaliśmy z gościnności: ZSMP, czasem Wojewódzkiego Archiwum Państwowego. Od 1978 roku, dzięki uprzejmości dyrekcji Muzeum Warmii i Mazur, odczyty odbywają się na Zamku w Sali Kromerowskiej. Zarząd Oddziału spotyka się w lokalu OBN i Stacji Naukowej PTH przy ul. Zeromskiego 21. Jednakże oficjalną siedzibą Oddziału jest lokal przy ul. Zwycięstwa 32 i tam został umieszczony syld Oddziału. Zarząd odbył w okresie sprawozdawczym 11 zebrań (1976 — 4; 1977 — 5; 1978 — 2).

2. SESJE NAUKOWE

Skromny budżet Oddziału nie pozwala na samodzielne organizowanie sesji naukowych, stąd w tym zakresie chętnie współpracujemy z innymi instytucjami. Z inicjatywą sesji poświęconej Feliksowi Nowowiejskiemu z okazji jego 100 rocznicy urodzin (1877—1977) wystąpił Zarząd Oddziału dzięki inspiracji swego członka, mgr. Jana Boehma. Współorganizatorami sesji byli: Muzeum Warmii i Mazur, Państwowa Filharmonia im. F. Nowowiejskiego, Polskie Towarzystwo Historyczne, Oddział Olsztyński, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Olsztynie i Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Gdańsku. Na sesji wygłosiło referaty 3 członków PTH (mgr Jan Boehm, mgr Władysław Ogrodziński i mgr Zenon Warczyński). Referat Jana Boehma, nieco zmodyfikowany, został wydrukowany w „Komunikatach Mazursko-Warmińskich” 1977, nr 1, ss. 65—72, ponadto tenże autor opublikował sprawozdanie pt. *Sesja naukowa poświęcona Feliksowi Nowowiejskiemu. W stulecie urodzin* (Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 1977, nr 2, ss. 263—267).

Sesja naukowa poświęcona Feliksowi Nowowiejskiemu (6—7 II 1977):

1. Mgr Władysław Ogrodziński, *Polskość Warmii w drugiej połowie XIX wieku*;
2. Prof. dr Stefan Śledziński, *Sytuacja polskiej twórczości muzycznej na przełomie XIX i XX wieku*;
3. Mgr Zenon Warczyński, *Warunki działalności muzycznej na Warmii w latach 1920—1939*;
4. Mgr Jan Boehm, *Współpraca Feliksa Nowowiejskiego i Marii Zientarówny w zakresie opracowania i wydania utworów o tematyce warmińskiej*;
5. Mgr Leonard Turkowski, *Feliks Nowowiejski w środowisku artystycznym międzywojennego Poznania*;

6. Prof. Roman Heising, *Feliks Nowowiejski w świetle współczesnej mu krytyki muzycznej*;

7. Mgr Jan Michał Wieczorek, *Feliks Nowowiejski moich czasów*;

8. Doc. dr Paweł Podejko, *Twórczość organowa Feliksa Nowowiejskiego*;

9. Doc. dr Marian Obst, *Twórczość chóralna Feliksa Nowowiejskiego*;

10. Doc. dr Antoni Poszowski, *Twórczość Feliksa Nowowiejskiego o tematyce kaszubskiej*;

11. Mgr Hermenegilda Ratajczak, *Twórczość fortepianowa Feliksa Nowowiejskiego*;

12. Mgr Aleksander Radzewski, *Warsztat kompozytorski w symfoniach poznańskich Feliksa Nowowiejskiego*;

13. Mgr Teresa Świercz, *„Ballada o Gdańsku” Feliksa Nowowiejskiego*.

Wśród imprez towarzyszących należy wymienić: koncert kameralny pieśni i arii Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie, koncert symfoniczny Filharmonii Olsztyńskiej, koncert kameralny w Olsztynie oraz otwarcie nowej ekspozycji w muzeum biograficznym kompozytora w Barczewie. Sesja poświęcona Nowowiejskiemu została zorganizowana z dużym rozmachem, uczestniczyły w niej, oprócz olsztyńskiego, środowiska warszawskie, gdańskie, toruńskie i poznańskie. Stanowiła ona dla naszego środowiska historycznego i muzycznego doniosłe wydarzenie naukowe i kulturalne.

Z inicjatywą drugiej sesji naukowej wyszło Towarzystwo Przyjaciół Szczytna. Program sesji został przedyskutowany przez Oddział PTH i Stację Naukową PTH, dotyczył ludności mazurskiej w XIX wieku. Większość referentów wywodzi się spośród członków PTH.

Sesja naukowa w Szczytnie, poświęcona ludności mazurskiej w XIX wieku (13—14 I 1978):

1. Prof. dr hab. Bogdan Wachowiak, *Początki uwłaszczenia chłopów na Mazurach w dobrach szlacheckich*;

2. Mgr Edward Martuszeński, *Szkolnictwo elementarne w powiecie szczytńskim na początku XIX wieku*;

3. Doc. dr Janusz Jasiński, *Odgłosy powstania styczniowego w powiecie szczytńskim*;

4. Ks. mgr Ryszard Otello, *Problematyka wyznaniowa Mazurów w XIX wieku ze szczególnym uwzględnieniem powiatu szczytńskiego*;

5. Doc. dr Zygmunt Lietz, *Mazury w ruchu robotniczym Prus Wschodnich w XIX i na początku XX wieku*;

6. Mgr Jadwiga Luma, *Kultura ludowa Mazurów okolic Szczytna*.

W sesji uczestniczyli pracownicy naukowcy oraz działacze kulturalni Olsztyna i Szczytna (około 80 osób). Wywołała ona duży rezonans, zwłaszcza w środowisku szczytńskim. W dyskusji zabrało głos 16 mówców, zebrani wyrazili życzenie, aby podobne sesje organizować co roku. Głównym organizatorem sesji był Wiktor Marek Leyk, syn działacza mazurskiego, wiceprezes Towarzystwa Przyjaciół Szczytna, członek PTH (por. W. Ciesielski, *Sprawozdanie z sesji naukowej „Ludność mazurska w XIX wieku”*, Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 1978, nr 2).

3. ODCZYTY

W okresie sprawozdawczym wygłoszono 21 odczytów o zróżnicowanym charakterze. Zapraszając referentów z ośrodków uniwersyteckich dążyliśmy do tego, aby wygłaszali oni odczyty na tematy szersze, a jednocześnie przedstawiające najnowszy stan badań. Dzięki temu frekwencja na zebraniach Oddziału zaczęła wzrastać. Drugą formę zebrań stanowiły zaplanowane wcześniej dyskusje nad interesującymi książkami (Tadeusza Orackiego, *Rozmówiłbym kamień...* i Władysława Ogrodzińskiego, *Proporzec z białym barankiem*) czy innymi wybranymi zagadnieniami (np. nad projektami nowych programów nauczania historii w przyszłej szkole dziesięcioletniej). Inny jeszcze charakter miały odczyty wygłaszane w czasie objazdów naukowych do starowierców na Mazury i do Kwidzyna. Oczywiście nie zrezygnowaliśmy z odczytów członków naszego Oddziału, które dotyczyły z reguły zagadnień regionalnych. W czasie zebrań składano także sprawozdania z niektórych ciekawszych imprez naukowych w kraju, w których uczestniczyli nasi członkowie.

Wykaz odczytów

1976

k w i e c i e ń — mgr Roman Marchwiński, *Hydrografia Warmii w XVI wieku*; sprawozdanie z posiedzenia Prezydium Zarządu Głównego i oddziałów PTH Polski północnej w Słupsku (J. Jasiński, E. Martuszewski).

m a j — dyskusja nad zgłoszoną przez Zarząd Oddziału do nagrody Zarządu Głównego za dzieło literackie o tematyce historycznej książką Władysława Ogrodzińskiego, *Proporzec z białym barankiem*, Łódź 1975 (por. Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 1976, nr 4, ss. 601—602) oraz nad kandydaturą do nagrody za popularyzację historii. Kandydat nasz, red. Andrzej Wakar, otrzymał II nagrodę, która została wręczona mu w czasie Walnego Zgromadzenia Delegatów PTH w Łodzi we wrześniu 1976 roku.

c z e r w i e c — dr Eugeniusz Iwaniec, *Starowiercy na ziemi mazurskiej*.

w r z e s i e ń — dyskusja nad książką Tadeusza Orackiego, *Rozmówiłbym kamień...*, Warszawa 1976 (por. Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 1976, nr 4,

p a ź d z i e r n i k — Józef Judziński, *Ustalenie daty rokowań polsko-krzyżackich w sprawie zurrotu Pomorza Gdańskiego*.

— Sprawozdanie z sesji naukowej w Trzebiezowicach k. Kłodzka, zorganizowanej przez Wrocławski Oddział PAN, a poświęconej kształtowaniu się w XIX i XX wieku stereotypów Polaka w Niemczech i Niemca w Polsce (J. Jasiński);

— Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia Delegatów PTH w Łodzi (13 IX 1976) (T. Filipkowski, J. Minakowski) i z konferencji poświęconej czasopiśmiennictwu historycznemu w Polsce (12 IX 1976) zorganizowanej przez Oddział Łódzki i Zarząd Główny PTH (B. Łukaszewicz).

— Dyskusja nad projektami nowych programów nauczania historii w przyszłej szkole dziesięcioletniej. Zagajenie: J. Jasiński;

— Sprawozdanie z sejmiku historyków w Kaliszu: mgr Ryszard Giergielewicz, mgr Edward Martuszewski.

l i s t o p a d — doc. dr hab. Jan Powierski, *Prusowie. Legendy i rzeczywistość*.

1977

s t y c z e ń — mgr Andrzej Wakar, *Z doświadczeń edytora*.

luty — doc. dr hab. Tadeusz Wasilewski, *Problem zdrady narodowej w XVII wieku*.

— prof. dr hab. Henryk Samsonowicz, *Blaski i cienie średniowiecza*.

marzec — dr Jerzy Sikorski, *Stosunek Warmii do państwa krzyżackiego i Polski w XIII—XIV wieku*;

kwiecień — doc. dr Janusz Jasiński, *Ruch trzeźwości na południowej Warmii w połowie XIX wieku*;

— Sprawozdanie z dyskusji w Toruniu nad II tomem *Historii Pomorza* (dr Jerzy Sikorski).

czerwiec — mgr Alfons Lemański, *Dzieje Kwidzyna* (wspólnie z OBN).

wrzesień — prof. dr hab. Andrzej Tomczak, *Profesor Ludwik Kolankowski — pierwszy rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, historyk Jagiellońców*.

październik — mgr Witold Gliński, *Szkołnictwo warmińskie na przełomie XVIII i XIX wieku*.

listopad — Sprawozdanie z ogólnopolskiej sesji naukowej w Karpaczu, poświęconej regionalnym monografiom historycznym (mgr Bohdan Łukasiewicz).

grudzień — doc. dr Janusz Jasiński, „*Komunikaty Mazursko-Warmińskie*” po 20 latach. W czasie zebrania, w którym uczestniczył prezes Zarządu Głównego PTH, prof. dr Marian Biskup, oraz przedstawiciele środowisk historycznych Warszawy, Krakowa, Wrocławia, Łodzi, Torunia i Gdańska, doc. dr Edmund Wojnowski, sekretarz KW PZPR wręczył redakcji „*Komunikatów Mazursko-Warmińskich*” odznakę honorową „Zasłużonemu dla Warmii i Mazur” za „zasługi w rozwoju humanistyki na Warmii i Mazurach oraz za popularyzację wiedzy historycznej o regionie” (por. B. Łukasiewicz, *Dwadzieścia lat „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”*, *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*, 1978, nr 1, ss. 149—150).

1978

styczeń — dr Andrzej Skrobacek, *Czy feldmarszałek Dybicz-Zabalkański został otruty?* Odczyt został połączony z uroczystością z okazji 50 rocznicy urodzin prelegenta, aktywnego działacza PTH, organizatora badań z zakresu historii medycyny na Warmii i Mazurach (wspólnie z Muzeum Warmii i Mazur).

luty — doc. dr hab. Mieczysław Tanty, *Tworzenie się narodów na Półwyspie Bałkańskim*.

— dr Jan Chłosta, *Pamiętniki Warmiaków i Mazurów w warsztacie historii*.

marzec — doc. dr hab. Jerzy Skowronek, *Walka o niepodległość, czy praca organiczna?*

4. WYCIECZKI NAUKOWE

W czerwcu 1976 roku zorganizowano wycieczkę naukową do Wojnowa koło Mrągowy, gdzie zwiedzano miejsca kultu starowierców. Przewodnikiem był dr Eugeniusz Iwaniec, specjalista zagadnień filipińskich. Ponadto zwiedzono izbę regionalną w Wejsunach, gdzie spotkano się z tamtejszym społecz-

nikiem, emerytowanym nauczycielem Eugeniuszem Bielawskim. Na koniec zwiedzono Muzeum K. I. Gałczyńskiego w Praniu. W wycieczce wzięło udział 25 osób.

W czerwcu 1977 roku, wspólnie z Komisją Historyczną OBN, zorganizowano wycieczkę, w której wzięło udział 28 osób. Uczestnicy zwiedzili Muzeum J. G. Herdera w Morażu, ruiny zamku w Przemarku, Muzeum Regionalne w Sztumie, pałac Donimirskich w Czerninie pod Sztumem oraz kompleks zamkowo-katedralny w Kwidzynie. Długoletni dyrektor Muzeum w Kwidzynie, Alfons Lemański, wygłosił dla uczestników odczyt pt. *Dzieje Kwidzyna*, ponadto obdarował organizatorów wycieczki pamiątkowymi proporczykami. Następnie uczestnicy wycieczki zwiedzili Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego, które mieści się w gmachu dawnego Gimnazjum Polskiego z lat 1937—1939. W wycieczce wziął udział dr Władysław Gębik, członek PTH, b. dyrektor Gimnazjum Polskiego, który podzielił się swoimi wspomnieniami z okresu kwidzyńskiego, a ponadto ofiarował wszystkim uczestnikom wycieczki swoją książeczkę pt. *Chłopcy z Rzeczypospolitej Kwidzyńskiej* (Olsztyn 1970).

Niezamierzonym skutkiem wycieczki była interwencja Zarządu Oddziału u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Elblągu w sprawie zaniedbanego obiektu historycznego, wspomnianego już pałacu Donimirskich w Czerninie. Do pisma interwencyjnego dołączono krótki rys historyczny pałacu w Czerninie. Wydaje się, że pisma powyższe odniosą zamierzony skutek. Wojewódzki Konserwator Zabytków w Elblągu donosi bowiem nam: „Kolejna rozmowa z Dyrekcją Kombinatoru PGR »Powieśle«, w czasie której wsparliśmy się o przekazane przez Was materiały, spowodowała zobowiązanie użytkownika do podjęcia się remontu dworu i parku. Przewidziana jest adaptacja dworu na izbę regionalną poświęconą pamięci rodziny Donimirskich. Dokumentację projektową wykona w roku bieżącym [1978] Pracownia Projektowa PKZ O/Gdańsk”.

5. OLIMPIADA HISTORYCZNA

1975/76. W eliminacjach szkolnych uczestniczyło 105 uczniów. Po eliminacjach szkolnych do zawodów okręgowych szkoły zgłosiły 49 kandydatów; po weryfikacji prac pisemnych Komitet Okręgowy zakwalifikował do zawodów II stopnia 17 uczniów. Do zawodów ogólnopolskich zgłoszono 4 zawodników. Uczeń LO w Giżycku, Adam Kasperowicz, w eliminacjach ogólnopolskich w Wiśle zajął III miejsce. Komitetowi Okręgowemu przewodniczył dr Stanisław Łaniec; sekretarzem był mgr Bohdan Łukaszewicz. W pracach Komitetu i jury brali udział: mgr Anna Przybylska, mgr Teresa Paszkiewicz, mgr Józef Judziński, dr Tadeusz Filipkowski, mgr Roman Marchwiński, mgr Jerzy Przeracki i doc. dr Janusz Jasiński.

1976/77. W eliminacjach szkolnych uczestniczyło 117 uczniów z 27 szkół województwa olsztyńskiego i suwalskiego. Po eliminacjach szkolnych do zawodów II stopnia szkoły zgłosiły 60 zawodników; po weryfikacji prac pisemnych Komitet Okręgowy zakwalifikował do zawodów II stopnia 10 uczniów. Zwycięzcą został Jan Prostko-Prostyński z LO w Augustowie, laureatem — Marek Jaworski z LO w Giżycku. Komitetowi Okręgowemu przewodniczył

doc. dr Janusz Jasiński, sekretarzem, jak w roku poprzednim, był mgr Bohdan Łukaszewicz. W skład Komitetu i jury weszli ponadto: mgr Anna Przybylska, mgr Teresa Paszkiewicz, dr Tadeusz Filipkowski, mgr Roman Marchwiński i mgr Jerzy Przeracki. Z ramienia Komitetu Głównego wizytował eliminacje II stopnia doc. dr hab. Tadeusz Wasilewski.

Komitetowi Okręgowemu Olimpiady Historycznej przyszyły z pomocą następujące instytucje: Zespół Szkół Zawodowych Nr 5 w Olsztynie udostępniając salę i internat; Kuratorium Oświaty i Wychowania Olsztyn, Kuratorium Oświaty i Wychowania Suwałki, Instytut Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych w Olsztynie, Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego, Stacja Naukowa PTH, Wojewódzkie Archiwum Państwowe oraz Wydawnictwo „Pojezierze” fundując nagrody książkowe dla uczestników Olimpiady. Komitet Okręgowy wydał w 1975/76 roku z okazji Olimpiady pamiątkowy znaczek z podobizną Ksawerego Liskego, a w roku 1976/77 — z podobizną Feliksa Nowowiejskiego.

6. POPULARYZACJA

Uważając, że najskuteczniejszym sposobem docierania do masowego odbiorcy jest słowo drukowane w prasie, zawarliśmy z redakcją „Gazety Olsztyńskiej” umowę w sprawie popularyzacji różnych zagadnień historycznych Warmii i Mazur. W 1976 roku popularyzowaliśmy 90 rocznicę powstania „Gazety Olsztyńskiej” (1886). Staraniem Oddziału niemal w całości poświęcony został dawnej „Gazecie Olsztyńskiej” numer z 16 kwietnia 1976 roku. Ponadto w ciągu 10 tygodni w każdą środę poświęcono dawnej „Gazecie Olsztyńskiej” jedną stronę pisma. Przedstawiono sylwetki dziesięciu redaktorów „Gazety”, 12 tematów problemowych, regularnie zamieszczano kalendarium obejmujące lata 1886—1939, podano wiele ciekawostek dotyczących Warmii w XIX i XX wieku, zamieszczono wiele dokumentalnych reprodukcji.

Ponadto telewizji udzielono informacji i materiałów na temat historii „Gazety Olsztyńskiej”, wykorzystanych następnie w programie z 17 czerwca i 11 lipca 1976 roku. Udzielono też materiałów o „Gazecie Olsztyńskiej” Polskiej Kronice Filmowej, która nadała swój program pod koniec lipca 1976 roku. O jubileuszu „Gazety Olsztyńskiej” podały mniejsze lub większe informacje wszystkie tygodniki społeczno-kulturalne w Polsce i prasa codzienna. Wcześniej, 29 marca, przedstawiciele PTH przedyskutowali w lokalnej audycji radiowej problemy olsztyńskiego środowiska historycznego.

Od lipca 1977 roku wznowiliśmy współpracę z „Gazetą Olsztyńską”, zamieszczając w cyklu „Z dziejów Warmii i Mazur” 15 artykułów, a więc przeciętnie 2 razy w miesiącu. W rocznicę plebiscytu (11 VII 1977) przygotowaliśmy całą kolumnę poświęconą temu problemowi. W ten sposób udało się nam wciągnąć do współpracy dotychczas mniej aktywnych członków Oddziału. Dodatkowym skutkiem nawiązania współpracy z „Gazetą Olsztyńską” jest większe zainteresowanie prasy olsztyńskiej pracami PTH. Ogółem, łącznie z recenzjami poszczególnych numerów „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”, ukazało się w naszej prasie w ciągu 2 lat 40 wzmianek, większych lub mniejszych na temat działalności olsztyńskich historyków. Wydaje się, że stopniowo

zaczynamy przyzwyczajając miejscowe społeczeństwo do faktu istnienia i pracy naszego Oddziału.

Pod wpływem naszych artykułów w „Gazecie Olsztyńskiej” zwrócił się do nas Urząd Miejski w Olsztynie z prośbą o wytypowanie miejsc historycznych, które należałoby uczcić tablicami pamiątkowymi. Przygotowany przez nas wykaz (głównie dzięki pomocy członka PTH, red. Andrzeja Wakara) zawiera 16 obiektów historycznych. Oprócz tego zgłosiliśmy Urzędowi Miejskiemu gotowość opracowania tekstów informacyjnych o regionalnych patronach olsztyńskich ulic. Tablice z informacjami o nich powinny być umocowane obok tablic z nazwami ulic.

Towarzystwu Wiedzy Powszechnej zgłosiliśmy gotowość wygłoszenia cyklu odczytów w trzech stałych, wybranych punktach na temat historii Warmii. Z nieznanym nam przyczyn propozycja nie została zaakceptowana przez Prezydium Zarządu TWP.

Wojewódzkiemu Komitetowi PZPR przekazaliśmy memoriał w sprawie popularyzacji polskości Warmii i Mazur. Memoriał ten ujął zarówno już istniejące inicjatywy olsztyńskich placówek historycznych, jak również zgłaszał nowe propozycje samego Oddziału. Zależało nam specjalnie, aby korzenie ruchu polskiego w XX wieku związać z szerszym i głębszym kontekstem historycznym, sięgającym daleko do wiek XIX.

Zarząd, wspólnie ze Stacją Naukową PTH, podjął wysiłki celem zwiększenia prenumeraty „Komunikatów Mazursko-Warmińskich”.

Oddział opiekuje się merytoryczną stroną ekspozycji Pokoju Pamiątek Andrzeja Samulowskiego w Gietrzwałdzie (J. Jasiński), jak również sporadycznie przychodzi z pomocą w urządzaniu sali tradycji w szkołach (np. E. Martuszewski, B. Łukaszewicz). Oddział objął swoim patronatem 4 szkolne kółka historyczne, ponadto zaproponował pomoc wszystkim kółkom historycznym w województwie olsztyńskim, zgłaszając dla nich 24 tematy prelekcji historycznych. W ten sposób — niezależnie od olimpiad historycznych i większego udziału nauczycieli w pracach Oddziału — próbujemy intensywniej współpracować ze środowiskiem nauczycielskim i z młodzieżą szkolną.

W dniu 22 marca 1978 roku odbyło się Walne Zebranie członków Oddziału, w czasie którego Zarząd złożył sprawozdanie z działalności, a następnie po dyskusji i udzieleniu absolutorium wybrano nowe władze w następującym składzie: doc. dr Janusz Jasiński — prezes; dr Tadeusz Filipkowski — wiceprezes; dr Andrzej Skrobaccki — wiceprezes; mgr Edward Martuszewski — sekretarz; dr Jerzy Sikorski — zastępca sekretarza; mgr Jerzy Minakowski — skarbnik; mgr Halina Keferstejn — zastępca skarbnika i członkowie: mgr Józef Judziński, mgr Bohdan Łukaszewicz, mgr Anna Przybylska, doc. dr Stanisław Szostakowski, mgr Henryk Szyszlak. Do Komisji Rewizyjnej wybrano: doc. dr Zygmunt Lietz — przewodniczący, mgr Jerzy Przeracki — sekretarz i członkowie: mgr Zofia Januszkiewicz, mgr Adam Suchowiecki, mgr Franciszek Sokołowski.